

Asia C-92/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

25.2.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Finanzgericht Düsseldorf (Saksa)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

5.2.2020

Kantaja:

Rottendorf Pharma GmbH

Vastaaja:

Hauptzollamt Bielefeld

FINANZGERICHT DÜSSELDORFIN

VÄLIPÄÄTÖS

Asiassa

Rottendorf Pharma GmbH, [– –]

– kantajana –

[– –]

vastaan

Hauptzollamt Bielefeld, [– –]

– vastaajana –

asiassa, joka koskee

tullia

neljäs jaosto [– –]

on 5.2.2020 pidetyn suullisen käsittelyn jälkeen päättänyt seuraavaa:

Asian käsittelyä lykätään.

Euroopan unionin tuomioistuinta pyydetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan toisen kohdan perusteella vastaamaan seuraavaan ennakkoratkaisukysymykseen: [**Alkup. s. 2**]

”Onko yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 239 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa tulkittava siten, että sen mukaan tullit voidaan palauttaa pääasian kaltaisessa tilanteessa, jossa asianosaisen maahantuomat muut kuin yhteisötavarat on jälleenviety yhteisön tullialueelta ja jossa tullivelan aiheuttaneet olosuhteet eivät johdu asianosaisen ilmeisestä laiminlyönnistä?”

Tähän välipäätökseen ei voida hakea muutosta.

Perustelut:

I.

1. Kantaja valmistaa ja myy lääkkeitä. Vastaajana oleva Hauptzollamt myönsi kantajalle lokakuussa 2008 luvan viedä yhteisötavaroita valtuutettuna viejänä.
2. Kantaja teki joulukuussa 2014 vastaajana olevalle Hauptzollamtille ilmoituksen 12,5 kilogramman USA:sta tuotua ertugliflotsiinia, jonka se aikoi käyttää lääkkeen valmistukseen, vapaaseen liikenteeseen luovutusta varten. Vastaajana oleva Hauptzollamt otti ilmoituksen vastaan ja asetti kantajalle 181.491,82 euron tullin. Kantajan palveluksessa oleva tuonnista vastaava työntekijä yksilöi tuodun ertugliflotsiinin kantajan tietojärjestelmässä yhteisötavarana käyttämällä lyhennettä ”IM”.
3. Tämän jälkeen kantaja päätti jalostaa maahantuodun ertugliflotsiinin sisäisessä jalostusmenettelyssä. Tästä syystä se pyysi Hauptzollamtia myöntämään sille taannehtivasti tätä koskevan luvan. Vastaajana oleva Hauptzollamt myönsi suspensiomenettelyssä kantajalle takautuvasti 1.12.2014 alkaen luvan sisäiseen jalostukseen lääkkeiden valmistamiseksi [**Alkup. s. 3**] maahantuodusta ertugliflotsiinista, ja totesi vapaaseen liikenteeseen luovutusta varten annetut tulli-ilmoitukset pätemättömiksi. Se ilmoitti kantajalle, että sisäisen jalostuksen päätyttyä jalostetut tuotteet on esitettävä Beckumin tullitoimipaikalle ja jälleenviety yhteisön tullialueelta ilmoittamalla menettelykoodi 3151 tai niille on osoitettava muu tulliselvitysmuoto.
4. Koska vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevat tulli-ilmoitukset oli todettu pätemättömiksi, vastaajana oleva Hauptzollamt palautti kantajalle määrätyn tullin.
5. Kantaja vei maaliskuu- ja huhtikuussa 2015 yhteisön tullialueelta Yhdysvaltoihin yhteensä 219,361 kilogrammaa ertugliflotsiinista valmistettua lääkettä ja

4,31 kilogrammaa jalostamatonta ertugliflotsiinia. Se ilmoitti jalostettujen tuotteiden ja ertugliflotsiinin viennit sille valtuutettuna viejänä myönnetyn luvan perusteella menettelykoodeja 1000 ja 1041 käyttäen, koska tuontitoimista vastaava työntekijä oli jättänyt merkitsemättä ertugliflotsiinin kantajan tietojärjestelmässä yhteisötavaroihin kuulumattomaksi vapaaseen liikenteeseen luovutuksesta tehtyjen tulli-ilmoitusten pätemättömäksi toteamisen jälkeen. Tästä syystä kantajan viemiä jalostettuja tuotteita ja ertugliflotsiinia ei esitetty Beckumin tullitoimipaikalle.

6. Vastaajana oleva Hauptzollamt asetti kantajalle 179 241,32 euron tullin sen vuoksi, että ertugliflotsiini ja jalostetut tuotteet oli siirretty pois tullivalvonnasta.
7. Kantaja teki tästä päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Se vaati myös asetetun tullin palauttamista. Se esitti, että se oli erehdyksessä käyttänyt virheellistä menettelykoodia sisäisen jalostusmenettelyn ensimmäisen toteuttamisen yhteydessä ja että tavarat oli kuitenkin tosiasiallisesti jälleenviety, eivätkä ne siis olleet tulleet taloudelliseen vaihdantaan yhteisössä.
8. Vastaajana oleva Hauptzollamt hylkäsi perusteettomana tullien asettamisesta tehdyn oikaisuvaatimuksen. Jaosto hylkäsi tämän jälkeen kantajan nostaman kanteen [Alkup. s. 4] lainvoimaiseksi tulleeella tuomiolla. Tullivelka oli sen mukaan syntynyt yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1) (jäljempänä tullikoodeksi) 203 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Yhteisötavaroiden vientiä varten säädetyn menettelykoodin 1000 tai 1041 ilmoittamisesta menettelykoodin 3151 sijasta oli seurannut, että Yhdysvaltoihin viedyille jalostetuille tuotteille ja jalostamattomalle ertugliflotsiinille oli myönnetty virheellisesti yhteisötavaroiden tullioikeudellinen asema. Kantajan antamat vienti-ilmoitukset, joissa oli virheelliset menettelykoodit 1000 ja 1041, voitaisiin tosin oikaista tullikoodeksin 78 artiklan 3 kohdan nojalla, koska kantaja oli halunnut ilmoittaa muiden kuin yhteisötavaroiden jälleenviennistä sisäisen jalostuksen jälkeen ja koska jalostetut tuotteet sekä ertugliflotsiini oli jälleenviety yhteisön tullialueelta. Tämä ei kuitenkaan muuta sitä, että muita kuin yhteisötavaroita ei ole vastoin myönnettyä lupaa esitetty Beckumin tullitoimipaikalle ennen niiden tosiasiallista jälleenvientiä yhteisön tullialueelta. Jalostettujen tuotteiden ja ertugliflotsiinin tosiasiallinen jälleenvienti yhteisön tullialueelta ei estä tullivelan syntymistä eikä johda tullivelan lakkaamiseen.
9. Vastaajana oleva Hauptzollamt epäsi tämän jälkeen tullin palauttamisen tullikoodeksin 239 artiklan mukaisesti. Sen mukaan kantaja oli syyllistynyt ilmeiseen laiminlyöntiin. Kantaja olisi voinut välttää virheellisen menettelykoodin käytön, joka lopulta johti tullivelan syntymiseen, yksinkertaisesti lukemalla sille myönnettyt luvat. Sille oli myös ilmoitettu asianmukaisen menettelykoodin käyttämisestä. Kyse ei myöskään ole erityisistä olosuhteista. Kantaja ei ollut poikkeuksellisessa tilanteessa muihin talouden toimijoihin nähden.

10. Menestyksettömän oikaisuvaatimusmenettelyn jälkeen kantaja nosti kanteen, jossa se väittää, että muiden kuin yhteisötavaroiden jälleenvienti muodostaa erityistilanteen. Se väittää myös, ettei tullivelan syntymiseen johtanutta kirjaamisvirhettä olisi voitu välttää lupien lukemisella. **[Alkup. s. 5]**
11. Vastajaana oleva Hauptzollamt väittää, ettei kantajan palveluksessa olevan työntekijän menettelykoodin kirjaamisessa tekemää virhettä voida pitää erityisenä olosuhteena. Pikemminkin kyse oli ilmeisestä laiminlyönnistä. Juuri alaa koskevan lainsäädännön monitahoisuuden vuoksi kantajan työntekijöiden olisi pitänyt tutustua lupien sisältöön.

II.

12. Asian ratkaisu riippuu siitä, kuinka tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa on tulkittava.
13. Pääasiassa voi olla kyse tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetuista erityisistä olosuhteista. Tällaiset erityiset olosuhteet ovat yleisesti kyseessä silloin, kun talouden toimija on suhteessa muihin talouden toimijoihin erityisessä tilanteessa tai kun talouden toimijan ja hallintoelimen välisen suhteen vuoksi olisi kohtuutonta antaa talouden toimijan kärsiä vahinko, jota hänelle ei tavallisesti olisi aiheutunut (tuomio 29.4.2004, C-222/01, ECLI:EU:C:2004:250, 63 ja 64 kohta).
14. Kantaja on voinut olla poikkeuksellisessa tilanteessa. Yhteisöjen tuomioistuin totesi 12.2.2004 asiassa C-337/01 annetun tuomion (ECLI:EU:C:2004:90) 34 ja 35 kohdassa, ettei muun kuin yhteisötavaran jälleenvienti ole esteenä tullivelan syntymiselle tullikoodeksin 203 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin tarkistettava, täyttyvätkö tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdassa säädetyt tuontitullien palauttamisen edellytykset. Julkisasiamies Tizzano esitti 12.6.2003 asiassa C-337/01 (ECLI:EU:C:2003:344) annetun ratkaisuehdotuksen 68 kohdassa, että kyseistä pääasiaa koskevien säännösten monitahoisuuden ja talouden toimijoiden ammatillinen kokemuksen vuoksi voidaan katsoa, että on kysymyksessä erityistilanne, jossa tulli voidaan palauttaa tullikoodeksin 239 artiklan mukaisesti.
15. Pääasiassa on, kun otetaan huomioon kantajan sisäisen jalostusmenettelyn – jolle on annettu lupa takautuvasti – toteuttaminen, kyse monitahoisesta **[Alkup. s. 6]** asiasisällöstä. Kantajalle oli annettu vasta lokakuussa 2008 lupa viedä yhteisötavaroita valtuutettuna viejänä. Se kuitenkin jätti toimivaltaiselle Beckumin tullitoimipaikalle jalostettuja tuotteita ja ertugliflotsiinia koskevat vienti-ilmoitukset. Tällöin se käytti virheellistä menettelykoodia erään työntekijänsä tekemän kirjaamisvirheen vuoksi, mikä johti lopulta siihen, että muita kuin yhteisötavaroita ei esitetty tullitoimipaikalle ennen niiden jälleenvientiä.
16. Kun otetaan huomioon yhteisöjen tuomioistuimen toteamukset 12.2.2004 asiassa C-337/01 (ECLI:EU:C:2004:90) annetun tuomion 34 ja 35 kohdassa ja julkisasiamies Tizzanon toteamukset 12.6.2003 asiassa C-337/01

(ECLI:EU:C:2003:344) annetun ratkaisuehdotuksen 68 kohdassa, jaosto pitää tämän vuoksi mahdollisena, että myös pääasiassa voi olla kyse tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitetuista erityisistä olosuhteista. Tätä voivat puoltaa yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1) 900 artiklan 1 kohdan e ja f alakohdan säännökset.

17. Jaoston käsityksen mukaan kantaja ei ole syyllistynyt sellaiseen ilmeiseen laiminlyöntiin, että se olisi esteenä kyseisen Hauptzollamtin vahvistaman tullin palauttamiselle. Sen arvioimiseksi, onko kyseessä vastaajan ilmeinen laiminlyönti, on otettava huomioon muun muassa niiden säännösten monitahoisuus, joiden noudattamatta jättäminen on johtanut tullivelan syntymiseen, sekä toimijan kokemus alalta ja hänen huolellisuutensa (tuomio 13.9.2007, C-443/05 P, ECLI:EU:C:2007:511, 174 kohta ja tuomio 20.11.2008, C-38/07 P, ECLI:EU:C:2008:641, 40 kohta). Talouden toimijan kokemuksen arvioimiseksi on tutkittava, muodostuuko tämän liiketoiminta olennaisilta osiltaan tuonti- ja vientitoimista, ja onko tämä jo hankkinut jonkin verran kokemusta näissä toimissa (tuomio 13.9.2007, C-443/05 P, ECLI:EU:C:2007:511, 188 kohta ja tuomio 20.11.2008, C-38/07 P, ECLI:EU:C:2008:641, 50 kohta).
18. Säännökset, joiden noudattamatta jättäminen johti tullivelan syntymiseen, olivat monitahoisia. Kantaja katsoi olevansa sen vuoksi, että sillä oli takautuva lupa sisäiseen [Alkup. s. 7] jalostusmenettelyyn, olevansa tullioikeuden kannalta monitahoisessa tilanteessa. Lisäksi se ei ollut sisäisen jalostusmenettelyn osalta kokenut toimija. Vastaajana olevan Hauptzollamtin vastaväite, jonka mukaan kantajan työntekijöiden olisi pitänyt tutustua lupien sisältöön juuri asiaan sovellettavien säännösten monitahoisuuden vuoksi, ei voi jaoston käsityksen mukaan olla peruste kantajan ilmeiselle laiminlyönnille. Muiden kuin yhteisötavaroiden ilmoittaminen väärällä menettelykoodilla ja se, ettei tavaroita ollut esitetty tullitoimipaikalle ennen niiden jälleenvientiä, on pikemminkin tapahtunut kantajan työntekijän tekemän työvirheen vuoksi. Tuonnin käsittelystä vastaava työntekijä ei nimittäin ollut kirjannut ertugliflotsiinia vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevan tulli-ilmoituksen pätemättömäksi toteamisen jälkeen kantajan tietojärjestelmässä yhteisön ulkopuoliseksi tavaraksi. Tätä työvirhettä ei myöskään olisi voitu välttää lupien lukemisella.

[Allekirjoitukset] [– –]